HELSINGIN KÄRÄJÄOIKEUS LISÄSELVITYS 12.12.2024

Eduskunnan lakivaliokunnalle

Helsingin käräjäoikeuden lausunto

Lisäselvitys / KAA 2/2024 vp

Eduskunnan lakivaliokunta on kuulemisessaan 11.12.2024 pyytänyt Helsingin käräjäoikeutta, Syyttäjälaitosta ja Poliisihallitusta toimittamaan kirjallista lisäselvitystä viljellyn kannabiksen tuottoarvioista ja kannabiksen tavanomaisesta käyttöannoksesta.

1. Mikä on viljellyn kannabiksen tuottoarvio?

   Kannabiskasvien tuottoarviointi perustuu yleisellä tasolla keskeisesti kansallisiin ja kansainvälisiin tutkimuksiin sekä lääketieteelliseen asiantuntijatietoon. Suomessa erityisesti Terveyden- ja hyvinvoinnin laitos on antanut tähän liittyviä asiantuntijalausuntoja.

   Oikeuskäytännössä oli pitkään vakiintunut lähtökohta siitä, että tuottoarvio viljeltyä kasvia kohden oli 25 grammaa. Arvio perustui keskeisesti Terveyden- ja hyvinvoinnin laitoksen asiantuntijalausuntoon, jonka mukaan 25 gramman marihuanamäärän tuottoarvio kasvia kohden oli perusteltavissa oleva, joskin varsin varovainen arvio. Kuitenkin poikkeuksellisen vaatimattomat tai vastaavasti erinomaiset olosuhteet tuli ottaa huomioon viljelmän tuottaman huumausaineen määrää arvioitaessa. (ks. KKO 2018:7.)

   Korkein oikeus on tuoreessa ratkaisussaan vuodelta 2024 (KKO 2024:21) Terveyden- ja hyvinvoinnin laitoksen asiantuntijalausuntoon 15.3.2023 viitaten lausunut, että sisäkasvatetun kannabiskasvin tuoton mediaanina voidaan pitää 34 grammaa kasvia kohden ja Suomesta kerättyjen tulosten perusteella 45 grammaa kasvia kohden. Ratkaisussa on tuotu esille, että merkityksellisiä tekijöitä marihuanan tuoton lisäämiseksi ovat muun ohella alhainen kasvitiheys, kukinnan optimaalinen kesto, oikea valaistustekniikka ja riittävä lannoitus. Lisäksi kannabislajikkeet reagoivat eri tavalla tuotanto-olosuhteisiin. Kasvikohtainen marihuanan tuotto ja kannabinoidien pitoisuudet vaihtelevat kasvatusolosuhteista ja toiminnan ammattimaisuudesta riippuen. Kyseisessä ratkaisussa KKO 2024:21 katsottiin, että käsillä olleissa kasvatusolosuhteissa tuoton voitiin arvioida olevan eräiden kasvien osalta 60 grammaa ja eräiden osalta 100 grammaa.

2. Mikä on kannabiksen tavanomainen käyttöannos?

   Kuten edellä, myös huumausaineiden tavanomaisen käyttöannoksen arviointi perustuu keskeisesti kansallisiin ja kansainvälisiin tutkimuksiin sekä lääketieteelliseen asiantuntijatietoon. Yksittäisiin

huumausaineisiin liittyviä asiantuntijalausuntoja antaa tyypillisesti Terveyden- ja hyvinvoinnin laitos.

Yleisellä tasolla kaikkien huumausaineiden käyttöannosten suuruuteen vaikuttaa olennaisesti käytettävän huumausaineen pitoisuus, käyttäjälle tottumisen myötä syntyvä sietokyky sekä se tapa, jolla huumausainetta käytetään.

Korkein oikeus on eräissä ratkaisuissaan lausunut yleisimpien huumausaineiden tavanomaisista käyttöannoksista. Ratkaisussa KKO 2018:7 korkein oikeus on Terveyden- ja hyvinvoinnin laitoksen asiantuntijalausuntoon viitaten katsonut, että tavanomaisena marihuanan käyttöannoksena voidaan pitää noin 0,2 gramman kerta-annosta, kun käyttötapa on polttaminen. Ratkaisussa KKO 2003:94 on katsottu, että yhdestä grammasta hasista saadaan tavanomaisesti kahdesta kolmeen käyttöannosta. Valtakunnansyyttäjänviraston ohjeessa 11.9.2023 ”Seuraamuksen määrääminen huumausaineen käyttörikoksesta” (VKS:2018:2) on lähdetty siitä, että hasiksen ja marihuanan käyttöannos on noin 0,33 grammaa.

Lisäselvityksen ovat valmistelleet käräjätuomarit Aaron Fagerholm ja Johanna Helminen.

Helsingin käräjäoikeus

Sirpa Pakkala
laamanni